

Sygn. akt I ACa 694/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Zbigniew Grzywaczewski (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Protokolant	st. sekr. sąd. Aneta Dudek

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa P. K., B. K. i A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą
w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia
6 września 2012 r., sygn. akt I C 198/12

I. oddala apelację;

II. zasadza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki B. K. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych oraz na rzecz powodów P. K. i A. K. kwoty po 1.800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt I ACa 694/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6.09.2012r., Sąd Okręgowy w Siedlcach zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki B. K. zadośćuczynienie w kwocie 70.000 złotych oraz na rzecz powodów A. K. i P. K. zadośćuczynienia w kwotach po 45.000 złotych.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że w dniu (...) w miejscowości B. miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniósł A. K.(1). Sprawcą tego wypadku był P. O., który prawomocnym wyrokiem z dnia (...)r został uznany za winnego tego ,że nieumyślnie naruszył zasady

bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, iż kierując samochodem marki F. (...) nie dostosował prędkości do panujących warunków drogowych, w następstwie czego na łuku drogi wjechał na przeciwny pas ruchu „ścinając” zakręt, gdzie doprowadził do zderzenia z jadącym z naprzeciwka samochodem marki P. (...), w którym pasażerem był A. K.(1). (akta sprawy IIK (...))Sądu Rejonowego wS.). Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeniowym (okoliczność bezsporna).

W dacie śmierci A. K.(1) miał 57 lat, pobierał zasiłek przedemerytalny. Żona pokrzywdzonego, powódka B. K. nie pracowała, prowadziła dom i zajmowała się rodziną. To A. K.(1) zajmował się utrzymaniem domu i rodziny. Mieszkał razem z żoną i dziećmi. Małżonkowie mieli siedmioro dzieci. W dacie śmierci A. K.(1) małoletni byli tylko powodowie - A. K. (17 lat) i P. K. (15 lat). P. K. w 2004 r rozpoczął naukę w klasie pierwszej zasadniczej szkoły zawodowej, zaś A. K. była uczennicą Zespołu Szkół (...). Rodzina była ze sobą bardzo związana. A. K.(1) był głową rodziny, wokół niego koncentrowało się życie rodzinne. Był człowiekiem uczynnym i aktywnym wśród społeczności lokalnej. Śmierć A. K.(1) była dla rodziny wstrząsem. Szczególnie, że stała się nagle i w bliskiej odległości od ich domu. Powódka B. K. nagle została sama ze wszystkimi problemami związanymi z prowadzeniem domu i utrzymaniem siebie i rodziny. Powódka była w bardzo złym stanie psychicznym, brała leki uspokajające, wymagała nadzoru drugiej osoby. Powódka po śmierci męża stała się jakby nieobecna, w nocy jeszcze do niedawna krzyczała przez sen, bo miała koszmarne sny związane ze śmiercią męża. Również dzieci przeżyły szok. Szczególnie dotyczyło to dwójki małoletnich dzieci pokrzywdzonego, najbardziej jeszcze z nim związanych i wymagających jego wsparcia i opieki. A. K. zamknęła się w sobie, trudno było z nią porozmawiać, stała się nerwowa. P. K. buntował się, miał trudności z nauką w szkole i w efekcie nie zdał do drugiej klasy. Do chwili obecnej rodzinie bardzo brakuje ojca i męża. Jego nagła śmierć jest cały czas obecna w ich życiu, zwłaszcza że członkowie rodziny pokrzywdzonego codziennie przejeżdżają obok miejsca wypadku. Szczególnie dotkliwy jest brak ojca i męża w czasie świąt i uroczystości rodzinnych. Stan taki trwa do chwili obecnej.

W toku postępowania likwidującego szkodę pozwany wypłacił powodom kwoty 4200 zł i 350 zł tytułem kosztów pogrzebu, kwotę 100 zł z tytułu zniszczonej odzieży, kwotę 25.000 zł tytułem odszkodowania dla żony pokrzywdzonego oraz kwoty po 25.000 zł tytułem odszkodowania dla małoletnich wówczas powodów A. K. i P. K..

Powódka B. K. wniosła o zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia za krzywdę w postaci naruszenia jej dóbr osobistych spowodowanych śmiercią męża. Powodowie A. K. i P. K. wnieśli o zasądzenie na ich rzecz zadośćuczynienia za krzywdę w postaci naruszenia ich dóbr osobistych spowodowanych śmiercią ojca.

Z uwagi na fakt, iż działanie sprawcy wypadku powodujące śmierć A. K.(1) miało miejsce w 2004 r. powodowie nie mogą dochodzić zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 k.c. Przepis ten bowiem wszedł w życie w dniu 3 sierpnia 2008 r., z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008 r. Nr 116 poz. 731). Ustawa ta, nie zawiera żadnych szczególnych unormowań intertemporalnych dotyczących przytoczonego przepisu. Tym samym nie można uznać, aby istniały podstawy prawne do stosowania treści tego przepisu z mocą wsteczną. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r. (II CSK 248/2010, OSNC 2011/B poz. 44) najbliższym członkom rodziny zmarłego nie przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 k.c., gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Za zasadne zatem uznać należy stanowisko powodów ,iż podstawę ich roszczenia stanowić może art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Katalog dóbr osobistych, określonych w art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest jednak znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako

wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więzy rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. Spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CSK 307/2009, OSNC 2010/C poz. 91). Również w uchwale z dnia 22 października 2010 r. III CZP 76/2010 (OSNC 2011/B poz. 42) Sąd Najwyższy, analizując skutki dodania § 4 do art. 446 k.c. uznał, że wzmacnia on pozycję najbliższego członka rodziny, jednak nie wyklucza stosowania także art. 448 k.c., przy czym na podstawie art. 448 k.c. zadośćuczynienie pieniężne przysługuje najbliższemu członkowi rodziny za doznaną krzywdę także wtedy, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest bezprawne i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego, (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 grudnia 2002 r. V CKN 1581/2000 Lex Polonica nr 361049) Przyjęcie takiego stanowiska oznacza, że podstawą zasądzenia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia będzie każde zawinione działanie sprawcy, a więc zarówno w wypadku winy umyślnej, jak i winy nieumyślnej. W przedmiotowej sprawie sprawca wypadku został prawomocnie uznany za winnego tego, że w sposób nieumyślny naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, czego skutkiem była śmierć ojca i męża powodów.

W ocenie Sądu wszystkie te okoliczności uzasadniają żądanie powodów. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego w sprawie jednoznacznie wynika, iż rodzina K. była rodziną, w której więzy emocjonalne były bardzo silne. W licznej rodzinie decydującą pozycję miał A. K.(1). Był pracowitym człowiekiem, na nim spoczywał obowiązek utrzymania rodziny. Małżonkowie żyli zgodnie, wspólnie wychowywali dzieci. Dla B. K. pokrzywdzony był najbliższą osobą. To w nim miała oparcie w codziennych sprawach związanych

z bytem rodziny. Powódka B. K. nie pracowała zawodowo, nie miała „swojego świata zawodowego”. Całym jej światem była rodzina i mąż. Jednoznacznie wynika to z zeznań wysłuchanych w sprawie świadków, którym to zeznaniom w całości Sąd dał wiarę. Zeznania te są bowiem logiczne i konsekwentne. Brak jest poza tym dowodów wskazujących na okoliczności przeciwne. Śmierć męża dla powódki była ogromnym wstrząsem, nastąpiła nagle, w pobliżu domu rodzinnego. Od tej chwili to powódka musiała przejąć obowiązki męża. W momencie jego śmierci straciła podporę na dalsze swoje życie. Dzieci zakładają swoje rodziny, mają swoje życie, a powódka pozostaje osobą samotną, bez wsparcia człowieka,

z którym wspólnie przeżyła wiele lat. Wysłuchani w sprawie świadkowie opisywali stan emocjonalny powódki po śmierci męża i w chwili obecnej. Mimo upływu czasu nie można uznać, aby cierpienie powódki uległo zmniejszeniu, a życie wróciło do normy. Stan emocjonalny powódki B. K. uzasadnia przyznanie jej zadośćuczynienia w żądanej przez nią kwocie. Z chwila śmierci męża cały dotychczasowy świat powódki przestał istnieć i żadna kwota nie zadośćuczyni cierpieniu powódki w sposób wystarczający. Powodowie A. K. i P. K. byli bardzo związani ze swoim ojcem. W chwili jego śmierci byli małoletni, uczęszczali do szkoły. Dla P. śmierć ojca był na tyle trudnym przeżyciem, iż nie potrafił wdrożyć się do nauki, nie zdał do następnej klasy. Powódka A. K. zamknęła się w sobie, odizolowała od znajomych, trudno było jej pomóc. Zwłaszcza, iż pozostałe rodzeństwo mimo pełnoletności również bardzo przeżyło nagłą śmierć ojca. Wysłuchani w sprawie świadkowie w sposób jednoznaczny opisali reakcję małoletnich wówczas powodów na śmierć ojca. Zeznania te są w pełni wiarygodne. Do chwili obecnej ból po stracie ojca u powodów nie zmniejszył się. O śmierci ojca codziennie przypomina im miejsce wypadku, obok którego muszą przejeżdżać. Na skutek przedwczesnej śmierci ojca powodowie utracili wsparcie ojca, jego pomoc w dalszym życiu, wspólną radość z osiągniętych sukcesów, wspólne uczestnictwo w świętach, uroczystościach rodzinnych. Powyższe okoliczności w pełni uzasadniają przyznanie powodom A. K. i P. K. żądanych przez nich kwot tytułem zadośćuczynienia.

W tym miejscu Sąd wskazał, iż nie ma żadnych mierników, które pozwoliłyby ocenić wartość cierpienia żony po stracie męża i dzieci po stracie ojca. Zwłaszcza w sytuacji kiedy ta śmierć jest nagłą, nieprzewidziana, spowodowana wyłącznie działaniem osoby drugiej. Krzywda i cierpienie osób najbliższych jest ogromne i nie można go przeliczyć na żadną wartość pieniężną. Tym samym zadośćuczynienie za taką krzywdę jest tylko pewnym surogatem, bo nie da się tej krzywdy inaczej naprawić. Życie ludzkie jest bezcenne. Tym samym zadośćuczynienie za krzywdę w postaci pozbawienia życia osoby najbliższej dla powodów nie może być niskie, bo doprowadziłoby do deprecjacji wartości życia ludzkiego. Zadośćuczynienie ma bowiem przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. W wyroku z dnia

3 czerwca 2011 Sąd Najwyższy stwierdził, iż skromny poziom życia danego środowiska czy danej rodziny nie może mieć znaczenia podczas ustalania wysokości zadośćuczynienia za cierpienie spowodowane śmiercią bliskiej osoby (III CSK 279/2010, LexPolonica nr 2615917). Tym samym uznać należy, iż wysokość należnego zadośćuczynienia nie może mieć związku

z sytuacją materialną strony powodowej.

Odsetki ustawowe od ustalonej kwoty zadośćuczynienia Sąd zasądził od dnia wydania wyroku w tej sprawie. Dopiero w toku przedmiotowej sprawy ustalony został rozmiar cierpień powodów, a zatem nie można uznać, aby żądanie powodów w zakresie rozpoczęcia biegu terminu należnych odsetek było uzasadnione.

Sąd wskazał, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela wynika z treści art. 822 § 1 k.c., gdzie zobowiązano ubezpieczyciela do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. W tej sprawie odpowiedzialność sprawcy wypadku wobec powodów została wykazana wcześniej i nie budziła wątpliwości stron

w toku niniejszego procesu. W szczególności pozwany nie wykazywał, aby sprawca wypadku nie dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powodów. Również § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r.

w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów wskazuje, iż z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Rozporządzenie to obowiązywało w dacie wypadku, utraciło moc dnia 1 stycznia 2004 r. w związku z art. 256 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

o działalności ubezpieczeniowej. W ocenie Sądu przepis ten nie wyłącza odpowiedzialności strony pozwanej jako ubezpieczyciela w przedmiotowej sprawie. Kierujący pojazdem jest bowiem zobowiązany do naprawienia szkody jaką wyrządził żonie powodując śmierć jej męża oraz dzieciom powodując śmierć ich ojca. Dotyczy to także szkody niematerialnej, bez względu na podstawę prawną dochodzonego roszczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w wyroku. Z uwagi na uwzględnienie roszczeń powodów prawie w całości, za wyjątkiem części żądania w zakresie odsetek Sąd obciążył pozwany zakład ubezpieczeń całością kosztów postępowania w tej sprawie. Tym samym Sąd obciążył pozwany zakład ubezpieczeń obowiązkiem zapłaty na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych w toku postępowania kosztów tj. nieuiszczonej opłaty od pozwu. W zakresie kosztów procesu należnych od pozwanego na rzecz powodów Sąd uwzględnił poniesione przez nich koszty opłaty sądowej oraz koszty zastępstwa procesowego zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W złożonej apelacji, pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1) naruszenie art. 448 kc w zw. z art. 23 i 24 kc poprzez ustalenie, że skutek śmierci A. K.(1) doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów w postaci prawa do życia w rodzinie, które uzasadnia zasądzenie zadośćuczynienia dla każdego z nich;

2) naruszenie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.) i ustalenie, że naruszenie dóbr osobistych mieści się w katalogu następstw szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdów mechanicznych wymienionych w tym przepisie;

3) naruszenie art 445 § 1 kc poprzez ustalenie, że w sytuacji powodów odpowiednią kwotą zadośćuczynienia jest kwota 70.000 złotych dla B. K. i po 45.000 złotych dla A. K. i P. K.;

4) naruszenie art. 233 § 1 kpc polegający na nieprawidłowej ocenie dowodów przez ustalenie, że czyn niedozwolony P. O. doprowadził do naruszenia dóbr osobistych powodów w postaci więzi rodzinnych, co uzasadnia zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 70.000 złotych dla B. K. i po 45.000 złotych dla każdego z pozostałych powodów.

Wniósł o jego zmianę i oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Podniesione w apelacji zarzuty są bezpodstawne i nie mogą prowadzić do podważenia zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny podziela wszystkie ustalenia i wnioski Sądu I instancji, z tym, że tenże Sąd bezpodstawnie powołał się na § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, gdyż podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego za sprawcę wypadku jest powołany w apelacji art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), ale nie ma to wpływu na treść wyroku bowiem treść obu przepisów jest taka sama.

Wbrew twierdzeniu apelacji Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że najbliższym członkom rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdyż prawo do życia w rodzinie i utrzymywania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste (art. 23 i 24 kc.).

Takie stanowisko jest w orzecznictwie utrwalone. Sąd Najwyższy zajął je nie tylko w uchwale z dnia 22.10.2010r., III CZP 76/10, ale i także np. w wyroku z dnia 11.05.2011r., I CSK 621/10 (LEX nr 848128), w uchwale z dnia 13.07.2011r., III CZP 32/11 (LEX nr 950584) i w wyroku z dnia 15.03.2012r., I CSK 314/11 (LEX nr 1164718).

Sąd I instancji niespornie ustalił, że pomiędzy powodami a zmarłym ich mężem i ojcem istniała silna i pozytywna więź emocjonalna, a to uzasadnia żądanie zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc.

Bezpodstawny jest więc zarzut apelacji naruszenia tych przepisów.

Apelacja bezpodstawnie powołuje się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.12.1967r, II CR 328/67 i z dnia 16.03.1971r., I PR 511/70, gdyż pomija, że zapadły one przy innej treści art. 448 kc, który faktycznie wymagał wówczas umyślnego działania sprawcy, ale od dnia 28.12.1996r. przepis ten ma już inną treść. W szczególności nie zawiera już wymogu umyślnego działania sprawcy.

Apelacja bezpodstawnie zarzuca też naruszenie przez Sąd I instancji art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...).

Wprawdzie – o czym wyżej – to ten przepis obowiązywał już w dacie wypadku (5.08.2004r.), a nie powołany przez Sąd I instancji § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000r., ale nie ma to wpływu na treść wyroku, gdyż treść obu przepisów jest taka sama.

W orzecznictwie wyjaśniono już, że przepis ten nie wyłącza z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 kc (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2012r., III CZP 67/12, B.SN. Nr 11/12 z 6.12.2012r., str.7).

Zarzut apelacji naruszenia przez Sąd I instancji art. 445 § 1 kc jest całkowicie chybiony, gdyż przepis ten nie stanowił podstawy zasądzenia zadośćuczynień lecz art. 448 kc.

Wbrew twierdzeniu apelacji Sąd I instancji nie naruszył też art. 233 § 1 kpc, gdyż szczegółowo wskazał dlaczego i z jakiego powodu powodom należą się zadośćuczynienia w zasądzonych kwotach.

Apelacja nie zauważa, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji szczegółowo przedstawił na czym polega krzywda powodów i duży jej rozmiar, a gołosłownie twierdzi – nie wskazując innych dowodów – jakoby tenże Sąd dokonał nieprawidłowej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Dodać należy, że zasądzone przez Sąd I instancji kwoty są umiarkowane, a w każdym razie nie są wygórowane (por. odpowiednio wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.06.2011r., III CSK 279/10, LEX nr 898254).

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 kpc i § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 5 i 6 i § 13 ust. 1 pkt 2 powołanego przez Sąd I instancji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r., które stanowią wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 75 % stawki minimalnej, stosując te same zasady co Sąd I instancji.

ZG/dk